

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економіки та менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
канд. хімічних наук, доц.
_____ Пантелеймонов А. В.

“ _____ ” _____ 2018р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Інформаційні системи та технології в управлінні

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ Другий (магістерський) рівень вищої освіти _____
галузь знань _____ 07 Управління та адміністрування _____

(шифр і назва)

спеціальність _____ 073 Менеджмент _____

(шифр і назва)

освітні програми _____ Менеджмент організацій; _____

Адміністративний менеджмент _____

(шифр і назва)

спеціалізації Бізнес-менеджмент, Менеджмент організацій,

Адміністративний менеджмент

(шифр і назва)

вид дисципліни _____ за вибором _____

(обов'язкова / за вибором)

факультет _____ Економічний _____

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету “22” червня 2018 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)

Нескородєв Семен Миколайович кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економіки та менеджменту

Програму схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту

Протокол від “20” червня 2018 року № 13

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

_____ (Дорошенко Г. О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією
економічного факультету

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається
навчальна дисципліна

Протокол від “21” червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ Євтушенко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напрямку)   073 Менеджмент

спеціалізації Менеджмент організацій _____

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета: набуття теоретичних і практичних знань з основ інформаційних систем та технологій в управлінні, впровадженню інформаційних та комп'ютерних технологій у бізнесі та їх використанню у менеджменті

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- оволодіння основними поняттями інформаційних систем та технологій в управлінні;
- ознайомлення з новітніми інформаційними системами та технологіями;
- набуття практичних навичок по використанню інформаційних систем у економіці.

1.3. Кількість кредитів: денна форма навчання – 5, заочна форма (дистанційна) навчання – 5.

1.4 Загальна кількість годин: денна форма навчання – 150 год., заочна форма (дистанційна) навчання – 150 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота	
108 год.	133 год.
Індивідуальні завдання	
10 год.	5 год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, студенти мають досягти таких результатів навчання:

знати:

- предметну сферу і методологічну основу інформаційних систем;
- основні поняття інформаційних систем та технологій в управлінні, основні прийоми створення прикладних інформаційних систем для застосування їх в економіці. перспективні наукові напрями розвитку інформаційних технологій;
- технології та процедури функціонування інформаційних систем в управлінні;
- основні засади інформаційних систем управління в соціальній та економічній сферах;

вміти:

- використовувати програмне забезпечення для прийняття управлінських рішень.
- проводити дослідження в менеджменті на предмет виявлення передумов упровадження обчислювальної техніки та вибору інформаційних технологій;
- розробляти постановки та алгоритми автоматизованого розв'язання задач менеджменту;

- працювати у конкретних автоматизованих інформаційних системах, що використовуються в сучасних організаціях;
- приймати управлінські рішення на підставі інформації, отриманої за допомогою автоматизованої інформаційної системи.

1.7. Результати вивчення дисципліни дозволять здійснити практичну підготовку та сформувати ряд відповідних професійних і особистісних компетенцій.

Програмні компетентності (опис 7-10 головних загальних і фахових компетентностей):

Знання і розуміння:

- знати предметну сферу і методологічну основу управління інформаційними системами;
- знати перспективні наукові напрями розвитку інформаційних технологій в управлінні;
- розуміти технології та процедури інформаційних систем в управлінні;
- знати закони, принципи та механізми функціонування інформаційних систем в управлінні;
- знання характеристик інформаційних систем та їх класифікацій;
- знання особливостей економічної інформації, її видів, властивостей та структури;
- знання особливостей сучасних технологій оброблення інформації;
- розуміння сучасного стану розвитку і впровадження ІС для управління бізнесом підприємств;
- знання функціональності ІС підприємств, у тому числі ERP-систем, інформаційних маркетингових систем, CRM-систем; логістичних інформаційних систем, систем управління персоналом;

Застосування знань і розуміння:

- застосовувати засади, механізми, методи інформаційних технологій;
- застосовувати основні засади інформаційних технологій в соціальній та економічній сферах;
- розроблення та демонстрації презентації розроблених проектних рішень та їх публічного захисту;
- опрацьовувати інформаційні системи підприємств та їх пристосовувати до підприємства;
- пристосовувати програмне забезпечення для вирішення інформаційних задач підприємства;

Формування суджень:

- проводити аналіз та моделювання бізнес-процесів певної предметної області з метою їхнього вдосконалення з використанням інформаційних технологій;
- формулювати вимоги до інформаційних систем, що розробляється;
- розробляти та демонструвати презентації розроблених проектних рішень та їх публічного захисту;
- розробляти концепції створення корпоративного інформаційного порталу;

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. *Теоретичні основи і методологія застосування інформаційних систем і технологій в управлінні організацією.*

Тема 1. Уведення до інформаційних систем в управлінні організацією

Роль ІС в управлінні сучасними організаціями. Реальний світ ІС. Ресурси і технології інформаційних систем. Глобальне інформаційне суспільство. Основоположна роль інформаційних систем в управлінні організацією. Зростаюча цінність інформаційних технологій. Організації, що орієнтовані на роботу в Інтернеті. Конкурентні переваги підприємств, що використовують інформаційні технології. Значущість використання інформаційних технологій в управлінні організацією для здійснення бізнесу на міжнародному рівні.

Тема 2. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією

Концепції розвитку та проектування ІС. Етапи розвитку ІС. Поняття ІС. Мета створення управлінських ІС. Завдання ІС. Традиційні ІС та автоматизовані ІС. Сутність автоматизованої системи управління. Переваги та недоліки використання автоматизованих систем управління. Складові компоненти управлінських ІС. Основні ресурси інформаційних систем: людські, апаратні, програмні, мережеві, інформаційні. Тенденції в інформаційних системах. Системи підтримки виконання операцій. Системи управління процесами. Системи підтримки прийняття управлінських рішень. Інші види ІС: експертні системи, системи управлінських знань, системи стратегічної інформації, системи бізнес інформації, інтегровані ІС.

Умови успішного функціонування менеджерських інформаційних систем.

Тема 3. Типологія інформаційних систем у менеджменті організації

Перехід від традиційних до інтегрованих автоматизованих ІС у бізнесі. Основні структурні частини функціонування ІС у менеджменті організації: управління маркетинговою діяльністю, управління людськими ресурсами, управління фінансами, управління виробничими процесами, здійснення бухгалтерського обліку. Підтримка бізнес-процесів спеціалізованими ІС. Типи ІС, що використовуються в організаціях з різноманітним спрямуванням основної діяльності. Маркетингові ІС. Інтерактивний маркетинг, уведення автоматизованого продажу, реклама та товаропросування, цільовий маркетинг, маркетингові дослідження та прогнозування. Операційні ІС: комп'ютерно-інтегровані операції, автоматизовані системи виконання операцій, єдина операційна мережа, управління процесами, управління технологічним обладнанням. ІС по управлінню персоналом: стратегічне, тактичне та оперативне використання персоналу організації; постійні співробітники організації, навчання та розвиток персоналу. Фінансові ІС: управління грошовими потоками, управління інвестиціями, бюджетування, фінансове прогнозування та планування. Бухгалтерські ІС: облік платежів, облік розрахунків, ведення головної книги, складання балансу організації.

Тема 4. Планування розвитку управлінських інформаційних систем

Процеси організаційного планування ІС: основні етапи. Формування бізнес-шляхів розвитку організації для створення оптимальної архітектури ІС та оперативних планів. Системний підхід до планування менеджерських інформаційних систем. Методологія планування інформаційних систем: підходи та сценарії. Моделі розвитку організації з використанням комп'ютерних пакетів підтримки прийняття управлінських рішень. Планування реалізації процесу щодо впровадження ІС на підприємстві. Технічна та програмна підтримка ІС. Забезпечення послуг підтримки функціонування ІС: основні фактори. Управління організаційними змінами в процесі впровадження нових видів інформаційних технологій. Заходи щодо планування реалізації інформаційних ІС: тестування, збирання та введення необхідної документації, навчання персоналу, організація обслуговування інформаційних систем в організації.

Тема 5. Управління інформаційними системами в організації

Управління інформаційними ресурсами та технологіями. Стратегічна та оперативна спрямованість інформаційних технологій у бізнесі. Позитивні та проблемні аспекти функціонування ІС в організаціях. Принципи створення спеціалізованого структурного підрозділу з питань управління ІС організації. Організаційна та інформаційна технології. Основні ІС-систем: персонал, завдання, технології, культура, структурні компоненти та взаємовідносини в організації.

Концептуальна структура управління ІС в організації. Функціональна організаційна структура відділу інформаційного обслуговування. Принципи

добору спеціалістів з ІС з метою формування бізнес орієнтованої організаційної структури. Тенденції щодо змін в управлінні сучасними інформаційними системами. Управління людськими ресурсами у сфері інформаційних технологій. Розвиток кар'єри працівників відділу інформаційного обслуговування.

Тема 6. Системи підтримки прийняття управлінських рішень

Інформація, рішення та управління. Системи підтримки прийняття рішень. Сутність і компоненти системи підтримки прийняття рішень. Аналітичні методи та інструменти підтримки прийняття управлінських рішень. Методи аналізу «причина-наслідок», кореляційно-регресійний аналіз, аналіз тенденцій, оптимізація. Сфера використання системи підтримки прийняття рішень. Архітектура системи підтримки прийняття рішень. Види експертних систем. Складові експертних систем. Розвиток експертних систем. Вартість експертних систем. Використання технологій штучного інтелекту в управлінні організацією. Сучасний погляд на системи штучного інтелекту. Характеристики поведінки систем штучного інтелекту. Основна сфера застосування систем штучного інтелекту.

Тема 7. Корпоративні інформаційні системи

Аналіз сучасних корпоративних ІС, які пропонуються на ринку програмного забезпечення. Відповідність ІС вимогам ведення сучасного бізнесу та інтеграція у міжнародне середовище. Комплекси управлінських завдань, які дозволяють автоматизувати корпоративні ІС. Склад та характеристика основних елементів програмного продукту. Можливості ІС задовольняти інформаційні потреби менеджерів різних рівнів. Структура інформаційного забезпечення програмного продукту та можливості настроювання за вимогами конкретного підприємства. Автоматизація основних управлінських функцій: планування, організація, облік, контроль, координація. Автоматизація операційного управління, управління персоналом, управління документообігом, фінансами, маркетингом. Забезпечення «прозорості» операцій та захисту інформації від несанкціонованого доступу. Можливість інтеграції з іншими автоматизованими інформаційними системами управління. Система впровадження корпоративних програмних продуктів: пусконаладжувальні роботи. Абонентське обслуговування. Навчання користувачів.

Надання консультацій. Розроблення плану автоматизації. Системне адміністрування. Гарантійне обслуговування.

Розділ 2. Прикладний аспект розробки і впровадження інформаційних систем і технологій в управлінні організацією.

Тема 8. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет

Бізнес та Інтернет: користувачі, комунікації та співпраця, електронна комерція, інтерактивний маркетинг. Основні принципи використання Інтернету організацією з метою здійснення своєї діяльності. Створення віртуальних компаній у межах міжнародної мережі. Вартість Інтернету для підприємств-користувачів. Інтернет-технології та формування бізнес-фокусу споживача. Основні схеми підключення до глобальної мережі. Принципи роботи провайдерів, що надають послуги підключення. Спеціальні інформаційні ресурси Інтернет, які надають можливість підтримки здійснення завдань маркетингової діяльності, управління фінансами, персоналом, документообігом. Основи електронної комерції. Варіанти вибору технологічної архітектури для електронної комерції. Застосування електронної комерції у практичній діяльності підприємства. Ключові характеристики економічних моделей для електронної комерції. Взаємозв'язок електронної комерції із поведінкою споживача, бізнес-процесами та конкуренцією. Роздрібний продаж на Web-site. Управління ланцюгом постачальників. Електронні платежі та безпека. Електронне переміщення запасів.

Тема 9. Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях

Загальна характеристика комп'ютерної мережі Інтранет та Екстранет.

Взаємозв'язок внутрішньої мережі підприємства із Екстранетом та Інтранетом. Застосування Інтранету сучасними компаніями: комунікації та співробітництво, управління бізнес-операціями. Ресурси Інтранет-технологій. Компоненти архітектури інформаційної технології Інтранет. Вартість Інтранету для сучасних компаній. Роль Екстранету у діяльності сучасних компаній. Основне призначення Екстранету при виконанні бізнес-операцій. Майбутнє Інтранету та Екстранету.

Інструменти здійснення електронних комунікацій. Електронна пошта. Інструменти проведення електронних конференцій. Голосові конференції. Відеоконференції. Телеконференції. Чатові системи.

Тема 10. Безпека інформаційних систем

Питання безпеки та контролю інформаційних систем. Контроль уведення, оброблення та збереження інформації. Фізичний захист інформаційних систем. Безпека та захист мережі. Захист від фізичного втручання, від збою комп'ютерів. Процедурний контроль. Аудит і ІС. Етичні аспекти використання ІС.

Ділова етика використання ІС. Соціальні аспекти. Особистість та умови праці в ІС. Захист особистої та комерційної таємниці. Комп'ютерна злочинність. Здоров'я працівників, особиста відповідальність.

Тема 11. Автоматизовані системи управління, оброблення та аналізу інформації

Стратегічна роль інформаційних технологій в управлінні. Автоматизовані системи управління. Автоматизовані системи оброблення інформації (АСОІ). Класифікація АСОІ. Автоматизовані системи аналізу інформації. Характеристика основних класів АСОІ. Складові АСОІ. Структура та складові АСОІ. Компоненти забезпечувальної та функціональної частин. Типові задачі автоматизованого оброблення економічної інформації. Постановка задач, розроблення алгоритмів та отриманий результатів.

Тема 12. Технології оброблення інформації

Інформаційні технології (ІТ) для аналізу економічної інформації та прийняття управлінських рішень. Сучасні технологічні засоби оброблення інформації. Технології централізованого та розподіленого оброблення інформації (комп'ютерні мережі, Інтернет). Постановка задач, формування інформаційної бази, автоматизоване оброблення даних.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		о	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Теоретичні основи і методологія застосування інформаційних систем і технологій в управлінні організацією.</i>												
Тема 1. Уведення до інформаційних систем в управлінні організацією	5	1	-	-	-	4	5,5			-	-	5
Тема 2. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією	5	1	-	-	-	4	5,5			-	-	5
Тема 3. Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій	7	1	1	-	-	5	6			-	-	5
Тема 4. Планування розвитку управлінських інформаційних систем	7	1	1			5	8,5					7
Тема 5. Управління інформаційними системами в організації	8	2	1			5	8,5	1				7
Тема 6. Системи підтримки прийняття управлінських рішень	8	2	1			5	8,5	1	0,5			7
Тема 7. Корпоративні інформаційні системи	8	2	1			5	8,5	1	0,5			7
Разом за розділом 1	75	8	8			59	75	2	2			69
<i>Розділ 2. Прикладний аспект розробки і впровадження інформаційних систем і технологій в управлінні організацією.</i>												
Тема 8. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет	15	4	4	-	-	7	11,5	1	0,5	-	-	10
Тема 9. Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях	13	2	4	-	-	7	11	0,5	0,5	-	-	10
Тема 10. Безпека інформаційних систем	11	2	2	-	-	7	12	0,5	0,5	-	-	11
Тема 11. Автоматизовані	15	4	4			7	12,5	1	0,5			11

системи управління, оброблення та аналізу інформації												
Тема 12. Технології оброблення інформації	10	4	2			4	12	1				11
Разом за розділом 2	75	8	8			59	75	2	2			69
Усього годин	150	16	16	-	10	108	150	4	2	-	5	133

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Уведення до інформаційних систем в управлінні організацією	1
2.	Тема 2. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією	1
3.	Тема 3. Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій	2
4.	Тема 4. Планування розвитку управлінських інформаційних систем	2
5.	Тема 5. Управління інформаційними системами в організації	2
6.	Тема 6. Системи підтримки прийняття управлінських рішень	2
7.	Тема 7. Корпоративні інформаційні системи	4
8.	Тема 8. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет	4
9.	Тема 9. Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях	4
10.	Тема 10. Безпека інформаційних систем	2
11.	Тема 11. Автоматизовані системи управління, оброблення та аналізу інформації	4
12.	Тема 12. Технології оброблення інформації	2
	Разом:	16

Теми рефератів самостійного вивчення для студентів денної та заочної форми навчання:

1. Історія розвитку інформаційних систем.
2. Інформаційні системи і технології на підприємстві.
3. Сутність поняття «інформаційна технологія» та етапи розвитку новітніх комп'ютерних інформаційних технологій.
4. Класифікація інформаційних технологій. Проблеми та перспективи розвитку.
5. Ресурси і технології інформаційних систем.
6. Конкурентні переваги організацій, що використовують інформаційні технології.
7. Управління інформаційними ресурсами та технологіями.
8. Стратегічна та оперативна спрямованість інформаційних технологій в бізнесі.
9. Основні причини необхідності впровадження ІС на підприємстві.
10. Роль інформаційних систем в управлінні сучасними організаціями.
11. Концепції розвитку та проектування інформаційних систем.
12. Основні ресурси інформаційних систем: людські, апаратні, програмні мережеві, інформаційні.
13. Питання безпеки та контролю інформаційних систем.
14. Шляхи вдосконалення інформаційного забезпечення менеджменту підприємства.
15. Стратегічна складова інформаційних технологій в менеджменті.
16. Роль інформаційного забезпечення системи управління організацією.
17. Сучасний стан розвитку інформаційних систем.
18. Інформаційний менеджмент.
19. Стадії та етапи розробки інформаційних систем.
20. Структура інформаційної системи.
21. Класифікація інформаційних систем за сферою діяльності.
22. Класифікація інформаційних систем за ступенем автоматизації.
23. Переваги та недоліки використання автоматизованих систем управління.
24. Складові компоненти управлінських інформаційних систем.
25. Підтримка бізнес-процесів спеціалізованими автоматизованими інформаційними системами.
26. Основні структурні частини функціонування автоматизованих інформаційних систем в організації: управління маркетинговою діяльністю.
27. Основні структурні частини функціонування автоматизованих інформаційних систем в організації: управління людськими ресурсами.
28. Основні структурні частини функціонування автоматизованих інформаційних систем в організації: управління фінансами.

29. Основні структурні частини функціонування автоматизованих інформаційних систем в організації: здійснення бухгалтерського обліку.
30. Класифікація інформаційних систем за ознакою структурованості задач.
31. Класифікація інформаційних систем за функціональним призначенням.
32. Класифікація інформаційних систем за характером використовуваної інформації та її обробки.
33. Класифікація інформаційних систем відповідно до концепції побудови.
34. Класифікація інформаційних систем відповідно до кваліфікації персоналу та управління.
35. Функціонально орієнтовані інформаційні системи.
36. Загальні принципи та особливості організації інформаційних систем обліку на малих підприємствах.
37. Інформаційні системи управління бізнес-процесами.
38. Інформаційні системи в статистиці.
39. Особливості функціонування інформаційних систем обліку капіталу.
40. Інформаційна технологія розв'язання задач з управлінського обліку.
41. Аналіз та аудит використання фонду заробітної плати.
42. Характерні ознаки управлінських інформаційних систем, їх структура.
43. Інформаційні системи банківської діяльності.
44. Інформаційні системи в управлінні маркетинговою діяльністю.
45. Інформаційні системи в управлінні персоналом.
46. Інформаційні системи в податкових органах України.
47. Перспективи розвитку корпоративних інформаційних систем.
48. Світовий ринок корпоративних інформаційних систем.
49. Відповідність корпоративних інформаційних систем вимогам ведення сучасного бізнесу та інтеграція у міжнародне середовище.
50. Автоматизовані системи управління.
51. Автоматизоване робоче місце менеджера
52. Система управління Парус.
53. Програмне забезпечення документообігу: програма “Канцелярія”
54. Система Megapolis.”Документообіг” - комплексне програмне рішення для створення систем управління документами.
55. Система Megapolis™.”Управління персоналом”
56. Базові поняття експертних інтелектуальних систем.
57. Технологія розробки експертних інтелектуальних систем.
58. Використання технологій штучного інтелекту у системах підтримки прийняття управлінських рішень.
59. Основні принципи роботи пошукових систем.
60. Математичні моделі в системі моніторингу економічних процесів.

61. Роль і місце імітаційних моделей у дослідженні економічних об'єктів і процесів.
62. Інформаційний процес в управлінні економікою
63. Поняття та структура інформаційного ринку.
64. Особливості інформаційного ринку України.
65. Інформаційна безпека.
66. Бізнес та Інтернет: користувачі, комунікації та співпраця.
67. Електронна комерція, інтерактивний маркетинг.
68. Основні принципи використання Інтернет організацією з метою здійснення своєї діяльності.
69. Роль Екстранет у діяльності компаній.
70. Психологічні проблеми при впровадженні нових інформаційних технологій на підприємстві.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Вивчення наукової літератури та конспектування першоджерел до тем 1-6	40	40
2.	Підготовка до виконання самостійної роботи за темою реферату (перелік додається)	12	26
3.	Підготовка до підсумкового семестрового контролю за темами 1-6	20	40
	Разом	72	106

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання студентами контрольної роботи денної і заочної форми навчання. Варіанти завдань в навчально-методичному комплексі дисциплін.

7. Методи контролю

Вивчення курсу супроводжується проведенням поточного та підсумкового контролю за якістю отриманих студентами знань на протязі семестру.

У якості поточного контролю передбачено опитування, тестові та теоретичні завдання, оцінювання самостійної роботи за темами рефератів та доповідей. Контрольні завдання виконуються в аудиторії за складеними

варіантами формалізованих завдань рівнозначної складності, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни за темами.

Для студентів денного відділення

У якості поточного контролю передбачено оцінювання самостійної роботи. Практичні роботи оцінюються у 20 балів кожна, які розподіляються на 18 балів за зміст та 2 за своєчасність виконання роботи.

Критерії оцінювання практичних робіт

Показник, що оцінюється	Критерії оцінювання
Своєчасність 0-2	Практична робота складена у встановлений викладачем термін. У разі складання роботи після встановленого терміну бали за своєчасність не виставляються.
Зміст роботи 0-18	<ul style="list-style-type: none"> - самостійність виконання; - чітко виконані завдання з вказуванням на проблеми та вирішення проблем; - грамотність і коректність інтерпретації результатів та висновків; - відповідність формальним критеріям (структура, послідовність та логічність, обґрунтованість аргументації та висновків, грамотність, якість оформлення тощо).

Реферативна робота оцінюється у 12 балів, які розподіляються на 10 балів за зміст роботи та 2 за своєчасність виконання роботи.

Критерії оцінювання реферативної роботи

Показник, що оцінюється	Критерії оцінювання
Своєчасність 0-2	реферативна робота складена у встановлений викладачем термін. У разі складання роботи після встановленого терміну бали за своєчасність не виставляються.
Зміст роботи 0-10	<ul style="list-style-type: none"> - самостійність, оригінальність; - використання основної літератури та додаткового матеріалу або іншомовних джерел; - відповідність формальним критеріям (структура, володіння сучасним науковим матеріалом. послідовність та логічність, обґрунтованість аргументації та висновків, грамотність, якість оформлення тощо); - вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань.

У якості контролю передбачено оцінювання контрольної роботи. За виконану контрольну роботу студент отримує 40 бали, які розподілено на теоретичні два питання деталізованого характеру, що оцінюються у 8 балів та 20 балів за 10 тестових завдань, що правильний один тест складає 2 бали.

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю за умови зарахування всіх завдань і виконання контрольної роботи. Мінімальна кількість балів за поточний контроль має бути 30 балів.

8. Схема нарахування балів для підсумкового семестрового контролю в формі заліку

для денної форми навчання:

Поточний контроль самостійна робота													Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Сума
Розділ 1						Розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	КР1		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100	

T1, T2 ...T12 – теми розділів.

для заочної форми навчання:

Поточний контроль самостійна робота													Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Сума
Розділ 1						Розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	КР1		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100	

T1, T2 ...T12 – теми розділів.

Умови допуску студента до підсумкового семестрового контролю: студент повинен набрати мінімальну кількість балів за два розділи - 30 балів.

Критерії оцінювання відповідей студентів на екзамені

Максимальна кількість балів, що може отримати студент за підсумковий контроль – 40 балів, які оцінюються за наступними критеріями:

20 балів – студент засвоїв теоретичний матеріал, логічно мислить та буде відповідь;

21-35 бали - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, вміє втілити на практиці засвоєні теоретичні знання;

36-40 балів – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал дисципліни, вільно використовує набуті знання, висловлює своє ставлення до проблем при письмовому контролі, використовує практичні знання, що були набуті в ході виконання практичних робіт.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

9. Рекомендована література

Нормативна

1. Про національну програму інформатизації: Закон України від 4.02.98 № 74/98-ВР / Закони України: офіц. вид. Т.15. – К., 1999. – С. 134-145.
2. Про концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 4.02.98 р. № 75/98-ВР / Закони України: офіц. вид. Т.15. – К., 1999. – С. 146-160.
6. Про інформацію: Закон України від 2.10.92 р. № 2657-ХІІ / Закони України: офіц. вид. Т.4. – К., 1996. – С. 72-88.
7. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 р. № 3323-ХІІ / Закони України: офіц. вид. Т.5. – К., 1996. – С. 191-200.
9. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 1.12.98 р. № 284-ХІV / Економіка АПК. – 1999. – №2. – с. 66-74.
10. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 16.01.03 р. № 433-ІV / Урядовий кур'єр. – 2003. – 19.02.2003. – № 32.

Основна література

1. Гордієнко І. В. Інформаційні системи і технології в менеджменті: навч. метод. посібник для самост. вивч. дисц. / І. В. Гордієнко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2003. — 259 с.
2. Лавінський Г.В. Автоматизовані системи обробки економічної інформації / Г.В. Лавінський. – К.:Вища школа, 2008. – 287 с.
3. Ситник В.Ф. Основи інформаційних систем: навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і допов. / В.Ф. Ситник, Т.А. Писаревська, Н.В. Єр'оміна та ін.: за ред. В.Ф. Ситника. – К.:КНЕУ, 2001. - 420 с.
4. Ситник В.Ф. Системи підтримки прийняття рішень / В.Ф. Ситник, С.П. Ріппа. – К.: Техніка, 2005. – 373 с.
5. Твердохліб М.Г. Моделювання та інформаційні системи в економіці: міжвід. наук. зб. / Відп. ред. М.Г. Твердохліб – К.: КНЕУ, 2003. – Вип. 69. — 167 с.
7. Бизнес-аналитика: от данных к знаниям: учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. – Спб.: Питер, 2010. – 704 с.

Допоміжна література

1. Береза А. М. Інформаційні системи і технології в економіці: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А.М. Береза. – К.: КНЕУ, 2002. – 80 с.
2. Гужва В. М. Інформаційні системи в міжнародному бізнес: навч. посібник /В.М. Гужва, А.Г. Постевой. – К.: КНЕУ, 1999. – 164 с.

3. Єрємiна Н.В. Банківські інформаційні системи: навч. посiбник / Н.В. Єрємiна. – К.: КНЕУ, 2000. — 220 с.
4. Пiнчук Н. С. Інформаційні системи і технології в маркетингу: навч. посiбник / Н.С. Пiнчук, Г.П. Галузинський, Н.С. Орленко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2003. – 352 с.
5. Писаревська Т.А. Інформаційні системи в управлінні трудовими ресурсами: навч.-метод. посiбник для самот. вивч. дисц / Т.А. Писаревська. – К.: КНЕУ, 1999. – 164 с.
6. Рогач I. Ф. Інформаційні системи у фiнансово-кредитних установах: навч. посiбник / I.Ф. Рогач, М.А. Сендзюк, В.А. Антонюк. – 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2001. – 239 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. 3. Официальный сайт: Корпорация «Галактика» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.galaktika.ru/kompaniya>
2. 4. Официальный сайт Корпорации Парус на Украине [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.parus.ua/>